

Emitentų veiklos apžvalga

2014 m.

ISSN 2335-8351 (ONLINE)

Leidžiama perspausdinti švietimo ir nekomerciniais tikslais, jei nurodomas šaltinis.
© Lietuvos bankas, 2015

Gedimino pr. 6, LT-01103 Vilnius
Tel. (8 5) 268 0029, faksas (8 5) 268 0038

www.lb.lt
info@lb.lt

Šioje apžvalgoje nagrinėjami emitentų, kurių išleisti vertybiniai popieriai 2014 m. gruodžio 31 d. buvo įtraukti į prekybą reguliuojamose rinkose, išskyrus komercinius bankus (toliau – emitentai arba bendrovės), 2014 m. metinės informacijos duomenys (toliau – 2014 m. duomenys). Joje apibendrinama 35¹ emitentų 2014 m. finansinė būklė, veiklos rezultatai, pinigų srautai, pateikiama auditorių išvadų dėl bendrovių finansinių ataskaitų apžvalga, aptariama emitentų darbuotojų ir akcininkų kaita, darbuotojų grupių darbo užmokesčio tendencijos. Remiamasi emitentų viešai paskelbta 2014 m. informacija. Apžvalgoje taip pat analizuojamos prekybos akcijomis tendencijos. Remiamasi AB „NASDAQ OMX Vilnius“ biržos ir Lietuvos banko turimais duomenimis.

Rengiant apžvalgą, naudoti emitentų viešai paskelbti 2014 m. duomenys (jie lyginami su 2013 m. duomenimis)² ir AB „NASDAQ OMX Vilnius“ biržos duomenys.

Koordinatoriai: Reguluojamos rinkos priežiūros skyriaus vyriausioji specialistė Inga Lekavičienė, tel. (8 5) 268 0534, el. p. ilekavicie-ne@lb.lt; Reguluojamos rinkos priežiūros skyriaus specialistas Martynas Solovjovas, tel. (8 5) 268 0536, el. p. msolovjovas@lb.lt.

¹ Į apžvalgą taip pat įtraukti akcinių bendrovių „Avia Solutions Group“, „AviaAM Leasing“ ir „INTER RAO Lietuva“, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama Varšuvos akcijų biržoje, metiniai duomenys. Kadangi AB „Linus Agro Group“ finansiniai metai prasideda liepos 1 d., o baigiasi birželio 30 d., šios bendrovės metiniai duomenys į apžvalgą įtraukiami finansinių metų, kurie baigėsi 2014 m. birželio 30 d. Apžvalgoje 35 bendrovių 2014 m. duomenys lyginami su 32 bendrovių 2013 m. duomenimis, nes į palyginamuosius 2013 m. duomenis neįtraukti 2014 m. balandžio 29 d. nuo AB „Invalda INVL“ atskirtų ir įsteigtų naujų bendrovių AB „INVL Baltic Farmland“, AB „INVL Baltic Real Estate“ ir AB „INVL Technology“, kurių išleisti vertybiniai popieriai į AB „NASDAQ OMX Vilnius“ Papildomąjį prekybos sąrašą buvo įtraukti 2014 m. birželio 4 d., duomenys.

² Apžvalgoje duomenys pateikiami eurais ir litais. Duomenys į eurus konvertuojami pagal oficialų euro kursą – 3,4528 Lt už 1 Eur.

Turinys

I. FINANSINĖ BŪKLĖ, VEIKLOS REZULTATAI IR PINIGŲ SRAUTAI	3
II. SANTYKINIAI RODIKLIAI	6
III. AUDITORIŲ IŠVADOS DĖL BENDROVIŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ	7
IV. INFORMACIJOS APIE EMITENTŲ DARBUOTOJUS, AKCININKUS, OFICIALIUS SIŪLYMUS, PRIVALOMĄ AKCIJŲ PARDAVIMĄ IR PIRKIMĄ ATSKLEIDIMAS	8
V. INFORMACIJOS APIE EMITENTŲ VADOVŲ IR KITŲ DARBUOTOJŲ GRUPIŲ DARBO UŽMOKESTĮ ATSKLEIDIMAS	9
VI. BENDROVIŲ VALDYMO KODEKSO NUOSTATŲ LAIKYMASIS	10
VII. AKCIJŲ RINKOS „OMX VILNIUS“ APŽVALGA	11
VIII. INVESTUOTOJŲ IR JŲ PASIRINKIMO ANALIZĖ	12

Priedai

1 PRIEDAS. Bendrovių pasiskirstymas pagal sektorius	14
2 PRIEDAS. Apibendrintos auditorių išvados	15
3 PRIEDAS. Grafikai	16

Lentelių sąrašas

1 lentelė. 2014 m. bendrovių santykiniai rodikliai: didžiausios ir mažiausios reikšmės	6
2 lentelė. Vidutinis atlyginimo dydis pagal teikiamų paslaugų sektorius	9

Paveikslų sąrašas

1 pav. 2014 m. gruodžio 31 d. turto, akcininkų nuosavybės ir įsipareigojimų kaita	3
2 pav. Nuosavybės ir įsipareigojimų struktūra	3
3 pav. 2014 m. gruodžio 31 d. trumpalaikiai ir ilgalaikiai įsipareigojimai finansų įstaigoms	3
4 pav. 2014 m. pajamų, savikainos ir grynojo rezultato kaita	4
5 pav. Grynieji pinigų srautai iš pagrindinės, investicinės ir finansinės veiklų	5
Šaltinis: 2014 m. emitentų finansinės ataskaitos.	5
6 pav. Emitentų darbuotojai 2014 m. gruodžio 31 d.	8
7 pav. 2014 m. gruodžio 31 d. emitentų vieno akcininko kontroliuojama dalis	8
8 pav. OMXV indekso kitimas ir dienis sandorių skaičius	11
9 pav. Apyvartos dalis pagal sandorius	11
10 pav. Populiariausių akcijų apyvartos ir sandorių statistika	12
11 pav. Santykis tarp biržoje sudarytų sandorių pagal jų tipą	12
13 pav. Apyvartos dalis pagal investuotojo tipą	13
14 pav. Apyvartos dalis pagal amžiaus grupę	13
12 pav. Apyvartos dalis pagal investuotojo lytį	13

I. FINANSINĖ BŪKLĖ, VEIKLOS REZULTATAI IR PINIGŲ SRAUTAI

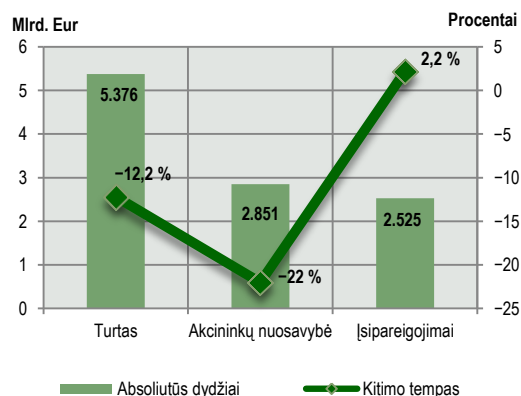
Finansinė būklė

2014 m. bendrovių duomenys³ rodo, kad 2014 m. gruodžio 31 d. jų turtas sudarė 5,38 mlrd. Eur (18,56 mlrd. Lt) ir, palyginti su 2013 m. turto rodikliu, sumažėjo 12,2 proc.; akcininkų nuosavybė sudarė 2,85 mlrd. Eur (9,85 mlrd. Lt; sumažėjo 22 %), įsipareigojimai – 2,53 mlrd. Eur (8,72 mlrd. Lt; padidėjo 2,2 %) (žr. 1 pav.).

2014 m. bendrovių ilgalaikis turtas sumažėjo 15,8, o trumpalaikis – 0,33 proc. Ilgalaikio ir trumpalaikio turto struktūra 2014 m. gruodžio 31 d., palyginti su buvusiu 2013 m. gruodžio 31 d., pakito nedaug. 2014 m. gruodžio 31 d. ilgalaikis turtas sudarė 74 proc. viso turto (2013 m. gruodžio 31 d. – 77 %).

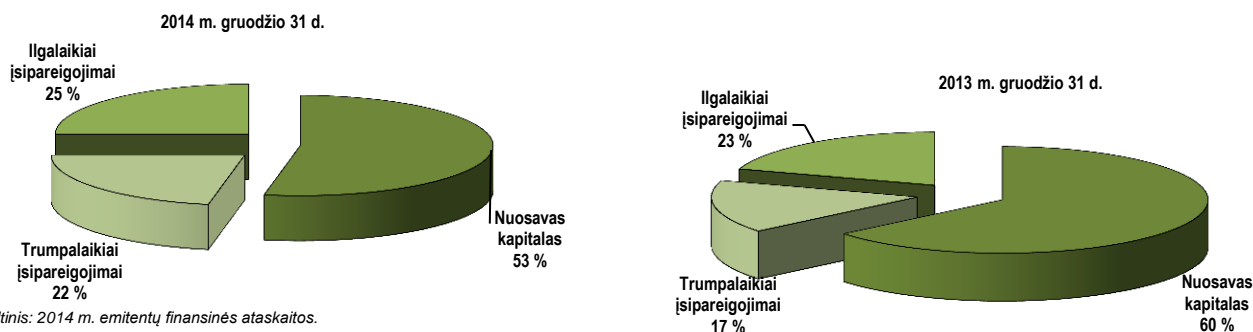
Bendrovių nuosavybės ir įsipareigojimų struktūra per 2014 m. šiek tiek pasikeitė (žr. 2 pav.).

1 pav. 2014 m. gruodžio 31 d. turto, akcininkų nuosavybės ir įsipareigojimų kaita (palyginti su 2013 m. gruodžio 31 d. duomenimis)

Šaltinis: 2014 m. emitentų finansinės ataskaitos.

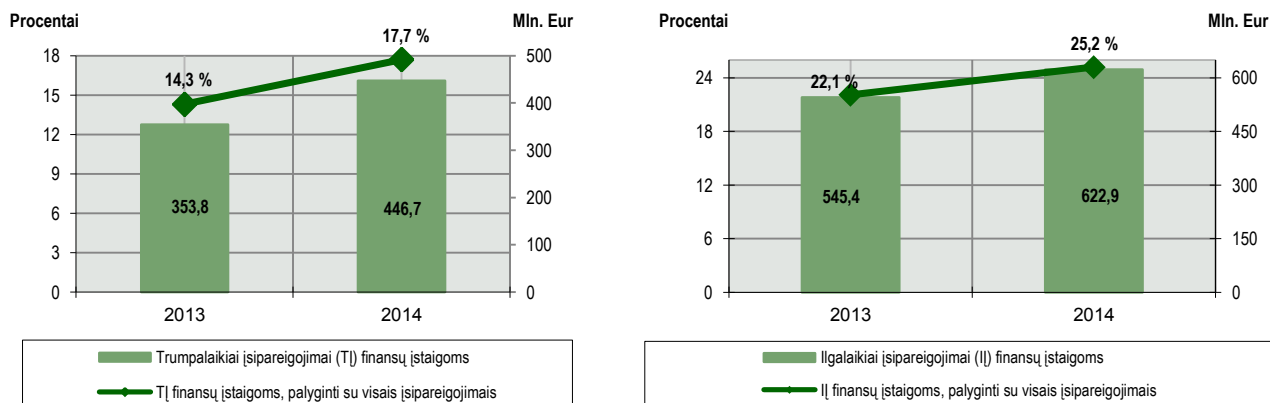
2 pav. Nuosavybės ir įsipareigojimų struktūra

Šaltinis: 2014 m. emitentų finansinės ataskaitos.

2014 m. gruodžio 31 d. bendrovių ilgalaikiai ir trumpalaikiai įsipareigojimai finansų įstaigoms (bankams ir finansinės nuomos bendrovėms) sudarė 42,4 proc. visų įsipareigojimų (2013 m. gruodžio 31 d. – 36,4 %). Pažymėtina, kad 2014 m. gruodžio 31 d., palyginti su 2013 m. gruodžio 31 d., ilgalaikiai įsipareigojimai finansų įstaigoms padidėjo 14, o trumpalaikiai – 26 proc., trumpalaikių įsipareigojimų finansų įstaigoms dalis, palyginti su visais įsipareigojimais, padidėjo 3,4, o ilgalaikių – 3,1 proc. (žr. 3 pav.).

3 pav. 2014 m. gruodžio 31 d. trumpalaikiai ir ilgalaikiai įsipareigojimai finansų įstaigoms (palyginti su 2013 m. gruodžio 31 d. duomenimis)

³ Nagrinėjami bendrovių konsoliduotųjų finansinių ataskaitų duomenys.

2014 m. gruodžio 31 d. bendrovių įstatinis kapitalas, palyginti su 2013 m. gruodžio 31 d. duomenimis, sumažėjo 68,8 mln. Eur (237,6 mln. Lt). 2013 m. bendrovių įstatinis kapitalas buvo 1,35 mlrd. Eur (4,66 mlrd. Lt), o 2014 m. – 1,28 mlrd. Eur (4,42 mlrd. Lt) ir sudarė 45 proc. viso nuosavo kapitalo (2013 m. – 37 %). 2014 m. įstatinis kapitalas padidėjo šių akcinių bendrovių: AB „Agrowill Group“, AB „Kauno energija“ ir AB „Avia Solutions Group“. AB „Agrowill Group“ 2014 m. įstatinį kapitalą padidino nuo 18,22 mln. Eur (62,91 mln. Lt) iki 44,1 mln. Eur (152,27 mln. Lt). 2014 m. buvo išleista nauja 102 595 266 paprastųjų vardinių akcijų emisija. 88 444 014 vnt. akcijų paketą įsigijo UAB „Baltic Champs Group“, 14 151 252 vnt. – UAB „Vretola Holdings Limited“. Už išleidžiamas naujas akcijas buvo sumokėta nepiniginiais įnašais (UAB „Baltic Champs“ ir UAB „eTime invest“ 100 % akcijų paketais). AB „Kauno energija“ įstatinis kapitalas padidintas išplatinus 70 166 vienetus 1,74 Eur (6 Lt) nominaliosios vertės paprastųjų vardinių akcijų, kurių emisijos kaina buvo lygi akcijos nominaliajai vertei. Įstatinis kapitalas padidintas atšaukus visiems akcininkams pirmumo teisę įsigyti išleidžiamų naujų akcijų ir suteikiant teisę šias akcijas įsigyti Kauno miesto savivaldybei. AB „Avia Solutions Group“ įstatinis kapitalas padidintas iki 2,25 mln. Eur (7,78 mln. Lt) išleidžiant 1 719 444 paprastąsias vardines 0,29 Eur (1 Lt) nominaliosios vertės akcijas ir už jas mokant pinigais.

Keleto emitentų įstatinis kapitalas dėl įvairių priežasčių sumažėjo: AB „Invalda INVL“ įstatinis kapitalas sumažintas 3,76 mln. Eur (12,97 mln. Lt) patvirtinus atskyrimo sąlygas. Pagal jas nuo šios bendrovės atskyrus dalį turto ir pan., įsteigtos trys bendrovės ir jos įtrauktos į AB „NASDAQ OMX Vilnius“ prekybos sąrašus. AB „Invalda INVL“ akcininkai neatlygintai gavo AB „INVL Baltic Farmland“, AB „INVL Technology“ ir AB „INVL Baltic Real Estate“ paprastųjų vardinių akcijų mainais už panaikinamas AB „Invalda INVL“ akcijas. 2014 m. balandžio 29 d. įvykusiame eiliniame visuotiniame TEO LT, AB, akcininkų susirinkime nuspręsta sumažinti bendrovės įstatinį kapitalą iki 168,7 mln. Eur (582,6 mln. Lt). Bendrovės įstatinis kapitalas sumažintas siekiant išmokėti lėšų akcininkams. AB „Utenos trikotažas“ įstatinis kapitalas sumažintas 4,3 mln. Eur (14,83 mln. Lt), o AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ įstatinis kapitalas – 34,18 mln. Eur (118,03 mln. Lt). AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ įstatinio kapitalo mažinimo priežastis – Akcinių bendrovių įstatymo reikalavimų dėl nuosavo kapitalo ir įstatinio kapitalo santykio netenkinimas, o AB „Utenos trikotažas“ įstatinio kapitalo mažinimo tikslas – panaikinti bendrovės nepaskirstytuosius nuostolius.

2014 m. bendrovių nepaskirstytasis pelnas mažėjo ir sudarė 18,2, o 2013 m. – 14,6 proc. viso nuosavo kapitalo. 2014 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaitos duomenimis, nepaskirstytųjų nuostolių turėjo 9 bendrovės, o 2013 m. gruodžio 31 d. – 10.

Emitentų veiklos rezultatai

2014 m., palyginti su 2013 m., emitentų pajamos sumažėjo 2,5 proc. ir sudarė 4,05 mlrd. Eur (13,98 mlrd. Lt). Praėjusiais metais 18 iš 35 bendrovių, arba 51,4 proc., pajamos, palyginti su ankstesnių metų rezultatais, padidėjo, o kitų bendrovių – sumažėjo.

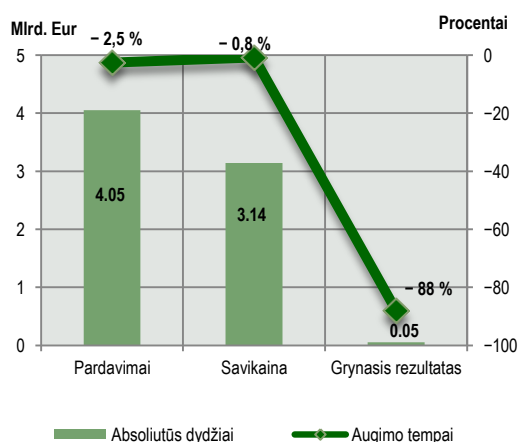
Apibendrinus sektorių rezultatus, matyti, kad nagrinėjamu laikotarpiu sumažėjo telekomunikacijų, komunalinių paslaugų, finansinių paslaugų, energetikos ir paslaugų vartotojams sektorių pajamos⁴ – atitinkamai 17, 14, 10, 4 ir 2 proc. Visų kitų sektorių pajamos padidėjo – labiausiai išaugo nafta ir dujos sektoriaus pajamos (141 %). 2014 m. daugiausia pajamų uždirbo AB LESTO – 665,2 mln. Eur (2,297 mlrd. Lt), o tai sudaro 16,4 proc. visų bendrovių 2014 m. uždirbtų pajamų.

2014 m. 24 bendrovės (68,6 %) baigė pelningai ir uždirbo 460,3 mln. Eur (1,589 mlrd. Lt) grynojo pelno. Per metus pelningai dirbusių bendrovių grynas pelnas sumažėjo 9 proc., o pelningai dirbusių bendrovių skaičius nesikeitė.

2014 m. 11 bendrovių (31,4 %) patyrė 407,03 mln. Eur (1,405 mlrd. Lt) nuostolių. Jie, palyginti su 2013 m. patirtais nuostoliais, padidėjo beveik 7,5 kartų, o nuostolingai dirbusių bendrovių skaičius padidėjo 37,5 proc.

Palyginus 2014 ir 2013 m. bendrovių rezultatus, matyti, kad 44 proc. emitentų (14 emitentų)⁵ pagerino grynąjį rezultatą. 2014 m. 9 emitentai padidino grynąjį pelną. Tarp daugiausia grynąjį pelną padidinusių bendrovių paminėtina „Lietuvos energijos gamyba“, AB (nuo 31,5 mln. Eur, arba 108,6 mln. Lt, iki 41,04 mln. Eur, arba 141,7 mln. Lt), AB „INTER RAO Lietuva“ (nuo 0,78 mln. Eur, arba 2,7 mln. Lt, iki 12,3 mln. Eur, arba 42,6 mln. Lt) ir AB „Agrowill Group“ (nuo 1,48 mln.

4 pav. 2014 m. pajamų, savikainos ir grynojo rezultato kaita (palyginti su 2013 m. duomenimis)

Šaltinis: 2014 m. emitentų finansinės ataskaitos.

⁴ Apie bendrovių pasiskirstymą pagal sektorius žr. 1 priede.

⁵ 2014 m. įsteigtos naujos bendrovės AB „INVL Technology“, AB „INVL Baltic Real Estate“ ir AB „INVL Baltic Farmland“ neįtrauktos. Pažymėtina, kad visos trys bendrovės 2014 m. dirbo pelningai.

Eur, arba 5,1 mln. Lt, iki 10,3 mln. Eur, arba 35,6 mln. Lt). AB „Agrowill Group“ nurodė, kad bendrasis pelningumas, palyginti su 2013 m., išaugo labiausiai dėl pelningos grybų auginimo veiklos. 3 bendrovės, 2013 m. dirbusios nuostolingai, 2014 m. baigė pelningai, o 2 bendrovės, dirbusios nuostolingai, ir 2014 m. baigė nuostolingai, tik patyrė mažesnių nuostolių. AB „Lietuvos dujos“ 2013 m. baigė patirdama 30,75 mln. Eur (106,18 mln. Lt) nuostolių, o 2014 m. uždirbo 42,35 mln. Eur (146,24 mln. Lt) grynojo pelno. Bendrovė nurodė, kad 2013 m. nuostolius lėmė ilgalaikio turto vertės sumažėjimas 57,75 mln. Eur (199,4 mln. Lt), 2013 m. gruodžio 31 d. susidaręs įvertinus prie skirstymo veiklos priskirto ilgalaikio materialiojo turto atsiperkamąją vertę, o 2014 m. nutrauktos tiekimo veiklos grynas pelnas, įskaitant dujų tiekimo veiklos pardavimo rezultata, sudarė 36,5 mln. Eur (126 mln. Lt).

Kiti 18 emitentų 2014 m. grynąjį rezultatą pablogino, t. y. 9 bendrovės uždirbo mažesnę pelną, 3 bendrovės patyrė didesnių nuostolių ir 6 bendrovės, 2013 m. dirbusios pelningai, 2014 m. baigė nuostolingai. Grynas rezultatas 2014 m. daugiausia pablogėjo akcinių bendrovių LESTO, „Amber Grid“ ir LITGRID. Akcinės bendrovės LESTO, „Amber Grid“ ir LITGRID, 2013 m. uždirbusios atitinkamai 13,8 mln. Eur (47,65 mln. Lt), 1,47 mln. Eur (5,07 mln. Lt) ir 7,34 mln. Eur (25,36 mln. Lt) grynojo pelno, 2014 m. patyrė atitinkamai 163,8 mln. Eur (565,5 mln. Lt), 113,4 mln. Eur (391,6 mln. Lt) ir 111,6 mln. Eur (385,3 mln. Lt) nuostolių. Visų 3 bendrovių pagrindinė nuostolių priežastis buvo pripažinti ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo nuostoliai. Lietuvos bankas, vykdydamas Tarptautinių apskaitos standartų (TAS) reikalavimų vykdymo užtikrinimo funkciją, buvo įpareigojęs AB LESTO ir LITGRID, AB, ne vėliau nei rengiant 2014 m. finansines ataskaitas ištaisyti jas pagal TAS reikalavimus.

Grynieji pinigų srautai

Emitentų grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos 2014 m. sumažėjo 30,5 proc. ir sudarė 413,9 mln. Eur (1,429 mlrd. Lt). 2014 m. gruodžio 31 d. 4 bendrovių (AB „City Service“, AB „INVL Technology“, AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ ir AB „Avia Solutions Group“), sudarančių 11,4 proc. visų bendrovių, grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos buvo neigiami, visų kitų bendrovių – teigiami. 2013 m. gruodžio 31 d. vienos bendrovės (3 %) grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos buvo neigiami.

Susumavus bendrovių grynuosius pinigų srautus iš investicinės ir finansinės veiklos, matyti, kad tiek 2014 m. gruodžio 31 d., tiek

2013 m. gruodžio 31 d. jie buvo neigiami. Praėjusiais metais 10 bendrovių (28,6 %), o 2013 m. gruodžio 31 d. 7 bendrovių (22 %) grynieji pinigų srautai iš investicinės veiklos buvo teigiami, kitų bendrovių – neigiami; atitinkamai metais 8 bendrovių (23 %) ir 11 bendrovių (34,4 %) šie srautai iš finansinės veiklos buvo teigiami.

Dividendai

Už 2014 m. dividendus⁶ akcininkams nusprendusių išmokėti bendrovių skaičius, palyginti su 2013 m. duomenimis, nepasikeitė – juos paskyrė 17 bendrovių. Už 2014 m. bendrovės akcininkams išmokėjo 28,3 proc. daugiau dividendų nei ankstesniu laikotarpiu⁷. Už 2014 m. paskirta 271,34 mln. Eur (936,89 mln. Lt), o už 2013 m. – 211,43 mln. Eur (730,01 mln. Lt) dividendams. Iš jų 14 tų pačių bendrovių dividendus akcininkams skyrė ir už 2014 m., ir už 2013 m. Už 2013 m. 3 bendrovės, nemokėjusios akcininkams dividendų, priėmė sprendimą juos mokėti už 2014 m. ir 3 bendrovės, už 2013 m. mokėjusios dividendus, už 2014 m. jų nemokėjo. Ir už 2014 m., ir už 2013 m. 7 iš 14 bendrovių, mokėjusių dividendus, už 2014 m., palyginti su 2013 m. duomenimis, juos padidino, 7 bendrovės – sumažino. Daugiausia padidėjo AB „Lietuvos dujos“ ir AB „INTER RAO Lietuva“ mokami dividendai – atitinkamai 214 ir 197 proc. Labiausiai juos sumažino AB „Vilkyškių pieninė“ – 20 proc. AB „Vilniaus baldai“ už 2013 m. dividendams išmokėti skyrusi 20,035 mln. Eur (69,176 mln. Lt), už 2014 m. nusprendė jų nemokėti.

5 pav. Grynieji pinigų srautai iš pagrindinės, investicinės ir finansinės veiklos

Šaltinis: 2014 m. emitentų finansinės ataskaitos.

⁶ Įtraukti ir dividendai, mokėti už trumpesnę nei finansiniai metai laikotarpį.

⁷ Į 2014 ir 2013 m. duomenis dėl dividendų išmokėjimo įtraukti AB „Linas Agro Group“ dividendai už laikotarpį, pasibaigusius 2014 m. birželio 30 d. ir 2013 m. birželio 30 d.

II. SANTYKINIAI RODIKLIAI

Geriausias santykinų rodiklių reikšmės buvo akcinių bendrovių „INVL Technology“ ir „INTER RAO Lietuva“, o prasčiausias – „Gubernija“ bei „INVL Baltic Real Estate“.

2014 m. gruodžio 31 d. 37 proc. (2013 m. gruodžio 31 d. 41 %) bendrovių likvidumo rodiklis buvo mažesnis už 1. Tai rodo didelę riziką, kad šios bendrovės nesugebės įvykdyti trumpalaikių įsipareigojimų. Be to, 38,5 proc. bendrovių, kurių likvidumas mažesnis už 1, 2014 m. patyrė nuostolių.

Atkreiptinas dėmesys, kad pagal tokius rodiklius, kaip likvidumas, grynojo pelno marža, nuosavybės grąža (ROE), turto ir nuosavybės apyvartumas, skolos koeficientas, skolos ir nuosavybės santykis bei ilgalaikės skolos ir nuosavybės santykis, tarpusavyje galima lyginti tik panašias to paties sektoriaus bendroves, nes kiekvieno sektoriaus šios standartinės rodiklių reikšmės yra skirtingos. Dėl šių priežasčių bendras santykinų rodiklių palyginimas būtų neprasmingas, todėl 1 lentelėje pateiktos tik tos bendrovės, kurių atitinkami rodikliai 2014 m. buvo didžiausi ir mažiausi, ir nesiekiami jų palyginti tarpusavyje.

1 lentelė. 2014 m. bendrovių santykiniai rodikliai: didžiausios ir mažiausios reikšmės

Likvidumo rodiklis		Grynojo pelno marža, %		Nuosavybės grąža, %	
AB „Invalda INVL“	7,86	AB „Invalda INVL“	155	AB „INTER RAO Lietuva“	69
AB „INVL Baltic Farmland“	7,09	AB „INVL Technology“	99	AB „Vilniaus baldai“	49
„AviaAM Leasing“, AB	6,68	AB „Lietuvos dujos“	78	AB „INVL Technology“	37
AB LESTO	0,34	LITGRID, AB	-107	AB LESTO	-38
AB „Dvarčionių keramika“	0,14	AB „Amber Grid“	-219	LITGRID, AB	-47
AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“	0,13	AB „Dvarčionių keramika“	-306	AB „Amber Grid“	-48
Viso turto apyvartumas		Ilgalaikio turto apyvartumas		Nuosavybės apyvartumas	
AB „INTER RAO Lietuva“	3,24	AB „Panevėžio statybos trestas“	6,89	AB „INTER RAO Lietuva“	11,74
AB „Pieno žvaigždės“	2,66	AB „Žemaitijos pienas“	6,49	AB „Vilniaus baldai“	6,34
AB „Vilniaus baldai“	2,49	AB „INTER RAO Lietuva“	6,25	AB „Pieno žvaigždės“	6,02
AB „Dvarčionių keramika“ / AB „INVL Baltic Real Estate“	0,09	AB „INVL Baltic Real Estate“	0,09	AB „Invalda INVL“	0,06
AB „Invalda INVL“	0,06	AB „Invalda INVL“	0,07	AB „INVL Baltic Farmland“	0,02
AB „INVL Baltic Farmland“	0,02	AB „INVL Baltic Farmland“	0,02	AB „Dvarčionių keramika“	0,00
Skolos koeficientas		Skolos / Nuosavybės santykis		Ilgalaikės skolos / Nuosavybės santykis	
AB „Dvarčionių keramika“	1,08	AB „Gubernija“	3,72	AB „Gubernija“	2,40
AB „Gubernija“	0,79	Įmonių grupė „Alita“, AB	3,26	AB „INVL Baltic Real Estate“	1,63
Įmonių grupė „Alita“, AB	0,77	AB „Snaigė“	2,55	AB „Snaigė“ / AB „Lietuvos energijos gamyba“	1,27
AB „INVL Baltic Farmland“	0,08	AB „INVL Baltic Farmland“	0,09	AB „Linas“	0,02
AB „Invalda INVL“	0,03	AB „Invalda INVL“	0,03	AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ / AB „Anykščių vynas“	0,01
AB „INVL Technology“	0,00	AB „Dvarčionių keramika“ / AB „INVL Technology“	0,00	AB „Invalda INVL“ / AB „Dvarčionių keramika“ / AB „INVL Technology“	0,00

Šaltinis: 2014 m. bendrovių informacija.

III. AUDITORIŲ IŠVADOS DĖL BENDROVIŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ

Visų emitentų 2014 m. konsoliduotosios finansinės ataskaitos ir patrunuojančiosios bendrovės finansinės ataskaitos (toliau – bendrovių finansinės ataskaitos) audituotos ir patvirtintos visuotinio akcininkų susirinkimo.

Dėl 13 iš 35 (37 %) bendrovių 2014 m. finansinių ataskaitų auditoriai pareiškė modifikuotą auditoriaus išvadą (sąlyginę, neigiamą, atsisakymą pareikšti nuomonę ar dalyko pabrėžimą). Palyginti su praėjusiais finansiniais metais, modifikuotų auditoriaus išvadų dėl 2014 m. finansinių ataskaitų buvo mažiau, t. y. auditoriai, tikrinę 2013 m. finansines ataskaitas, pareiškė modifikuotą auditoriaus išvadą dėl 15 iš 32 bendrovių (47 %) finansinių ataskaitų.

Auditorių išvadose dėl 7 bendrovių (20 %) 2014 m. finansinių ataskaitų pateiktos sąlyginės išvados dėl tarptautinių apskaitos standartų (TAS) nesilaikymo, iš jų 3 sąlyginės išvados pateiktos kartu su dalyko pabrėžimo pastraipa. 2013 m. sąlyginės išvados buvo pateiktos dėl 9 (28 %) bendrovių, iš jų 2 buvo sąlyginės išvados su dalyko pabrėžimo pastraipa. Auditoriai, nesąlygodami nuomonės, pateikė dalyko pabrėžimo pastraipą dėl 6 bendrovių 2014 m. finansinių ataskaitų (2013 m. – taip pat dėl 6). Įvertinus 5 bendrovių 2014 m. finansines ataskaitas, pareikštas dalyko pabrėžimas dėl veiklos tęstinumo rizikos, 3 bendrovėms jis pareikštas dėl neapibrėžtumų, susijusių su vadovybės vertinimais, vadovybės naudotomis reikšmingomis prielaidomis nustatant ilgalaikio materialiojo turto vertę, taip pat dėl neapibrėžtumų, susijusių su verslo aplinka Rusijoje, ir dėl turto vertinimo ataskaitoje nustatytos turto vertės teisingumo, 2 bendrovėms dėl palyginamųjų duomenų pertvarkymo, vienai – dėl Akcinių bendrovių įstatymo nuostatų nesilaikymo. Išsamiau žr. 2 priede „Apibendrintos auditorių išvados“.

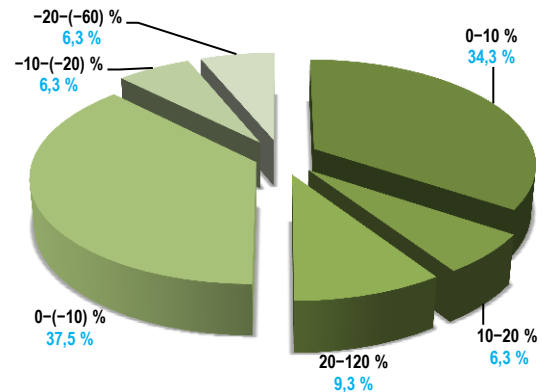
Peržvelgus auditorių išvadą dėl bendrovių 2014 m. finansinių ataskaitų, galima teigti, kad dauguma bendrovių nesilaikė TAS nuostatų, susijusių su ilgalaikio materialiojo turto vertės atvaizdavimu finansinėse ataskaitose. Beveik visos bendrovės (5 iš 7), dėl kurių 2014 m. finansinių ataskaitų auditoriai pareiškė sąlygines nuomones, nesilaikė 16 TAS „Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai“ ir (ar) 36 TAS „Turto vertės sumažėjimas“ nuostatų, t. y. nors ir buvo vertės sumažėjimo požymių, tačiau atsiperkamoji vertė neapskaičiuota, ir pan. Panaši tendencija matyti ir iš 2013 m. finansinių ataskaitų vertinimo – dauguma bendrovių (7 iš 9), dėl kurių 2013 m. finansinių ataskaitų auditoriai pareiškė sąlygines nuomones, nesilaikė 16 ir (ar) 36 TAS reikalavimų. Nors dauguma bendrovių, kurioms dėl finansinių ataskaitų yra pareikštos sąlyginės išvados, vis dar nesilaiko TAS nuostatų, susijusių su ilgalaikio materialiojo turto atvaizdavimu finansinėse ataskaitose, tačiau bendrovės, vykdydamos Lietuvos banko nurodymus, TAS nuostatų laikytis stengiasi ir didžioji šių bendrovių dalis 2014 m. įvertino turtą tikrosiomis ir (ar) atsiperkamosiomis vertėmis, kad atitiktų TAS nuostatas. Vis dėlto sąlyginės išvados ir toliau pareikštos dėl palyginamųjų duomenų galimo neteisingo atvaizdavimo.

IV. INFORMACIJOS APIE EMITENTŲ DARBUOTOJUS, AKCININKUS, OFICIALIUS SIŪLYMUS, PRIVALOMĄ AKCIJŲ PARDAVIMĄ IR PIRKIMĄ ATSKLEIDIMAS

Darbuotojai

2014 m. 54,3 proc. bendrovių⁹ (19 iš 35) darbuotojų skaičius išaugo, kitų – sumažėjo. Daugiausia darbuotojų padaugėjo AB „Linas Agro Group“ (118 %) ir AB „Agrowill Group“ (114 %), o daugiausia sumažėjo AB „Dvarčionių keramika“ ir AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ (atitinkamai 60 ir 24 %), mažiausia – AB „Žemaitijos pienas“ (0,72 %). AB „Linas Agro Group“ metinėje ataskaitoje nurodė, kad grupės darbuotojų skaičius didėjimą lėmė Latvijos paukštinių klastės įmonių AS „Putnu fabrika Kekava“, SIA „Broileks“, SIA „Cerova“ ir SIA „Lielzeltini“ bei Panevėžio rajono Žibartonių žemės ūkio bendrovės įsigijimas. AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ nurodė, kad gerokas darbuotojų skaičiaus mažėjimas yra susijęs su laivų skaičiaus sumažinimu nuo 10 iki 7, be to, mažėjant laivų skaičiui, optimizuojamas ir administracijos darbuotojų skaičius.

6 pav. Emitentų darbuotojai 2014 m. gruodžio 31 d. (palyginti su 2013 m. gruodžio 31 d. duomenimis)⁸

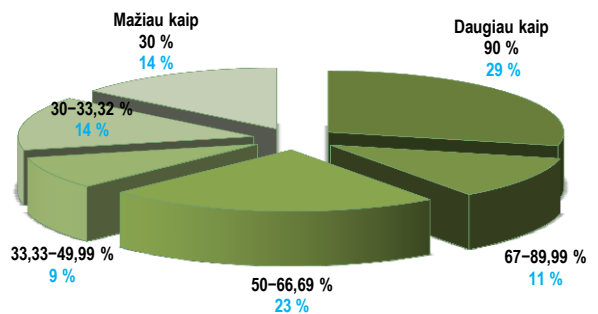

Šaltinis: 2013 ir 2014 m. emitentų informacija.

Akcininkai

2014 m. pabaigoje 10 iš 35 emitentų buvo vienas pagrindinis akcininkas, valdantis didesnę kaip 90 proc. akcijų paketą (2013 m. – 6 iš 32 emitentų). Per 2014 m. net 4 bendrovėse įmonių grupėje „Alita“, AB, AB „Lietuvos dujos“, AB „Amber Grid“ ir AB LESTO – po vieną akcininką padidino (ar perėmė) valdomą akcijų paketą virš 90 proc. 2014 m. pabaigoje įmonių grupės „Alita“, AB, pagrindinis akcininkas UAB „Mineraliniai vandenys“ įsigijo iš „FR&R Invest IGA“ S.A. ir Vytauto Junevičiaus 99,03 akcijų paketą. 2014 m. gegužės 21 d. „Lietuvos energija“ UAB (100 % jos akcijų priklauso Lietuvos Respublikos Vyriausybei) iš „E. ON Ruhrgas International GmbH“ įsigijo 11,76 proc. AB LESTO akcijų ir 2014 m. gruodžio 31 d. valdė 94,39 proc. emitento kapitalo. AB „Lietuvos dujos“ ir AB „Amber Grid“ pagrindiniai akcininkai (atitinkamai „Lietuvos energija“, UAB, ir UAB „EPSO-G“), per 2014 m. įsigiję minėtų emitentų akcijas iš „E. ON Ruhrgas International GmbH“ ir per privalomų oficialių pasiūlymų įgyvendinimo laikotarpius įsigiję OAO „Gazprom“ priklaususias akcijas ir dalį smulkiesiems akcininkams priklaususių akcijų, 2014 m. gruodžio 31 d. valdė daugiau nei 90 proc. kapitalo.

7 pav. 2014 m. gruodžio 31 d. emitentų vieno akcininko kontroliuojama dalis

Šaltinis: 2014 m. emitentų informacija.

2014 m. 4 iš 35 bendrovių (2013 m. – 5 iš 32 bendrovių) vienas akcininkas valdė 67–89, 8 iš 35 bendrovių (2013 m. – 7 iš 32 bendrovių) – 50–66,69, 3 iš 35 bendrovių (2013 m. – 4 iš 32 bendrovių) – 33,33–49,99, 5 iš 35 bendrovių (2013 m. – 1 iš 32 bendrovių) – 30–33,32 proc. akcijų paketą. Kitose 5 bendrovėse (2013 m. – 9) nė vienas akcininkas neturėjo didesnio kaip 30 proc. akcijų paketo (žr. 7 pav.).

Oficialūs siūlymai bei privalomas akcijų pardavimas ir pirkimas

Vertybinių popierių įstatyme įteisintu oficialių siūlymų institutu 2014 m. pasinaudojo 4 emitentų akcininkai. 3 pateikti oficialūs siūlymai – AB „Lietuvos dujos“, AB „Amber Grid“ ir AB „Agrowill Group“ – buvo privalomi, pateiktas ir vienas oficialus siūlymas (AB „Klaipėdos baldai“) dėl pasitraukimo iš reguliuojamos rinkos ir nebelaikymo emitentu. UAB „SBA Furniture Group“ pateikė oficialų siūlymą, skirtą AB „Klaipėdos baldai“ likusioms paprastosioms vardinėms akcijoms supirkti, siekiant jas išbraukti iš prekybos vertybinių popierių biržoje AB „NASDAQ OMX Vilnius“ ir nebesiūlyti viešai

⁸ | 2014 m. gruodžio 31 d. duomenis įtraukti 32 bendrovių duomenys, kurie lyginami su tų pačių 32 bendrovių duomenimis. Kadangi 3 bendrovės (AB „INVL Technology“, AB „INVL Baltic Real Estate“ ir AB „INVL Baltic Farmland“) įsteigtos tik 2014 m., jų darbuotojų skaičiaus kitimas negali būti palyginamas su 2013 m. duomenimis.

⁹ Nagrinėjami bendrovių konsoliduotieji duomenys.

mokant už vieną akciją 2,83 Eur (9,77 Lt). Per oficialaus siūlymo įgyvendinimo laikotarpį supirkta 12,3 proc. siūlytų supirkti vertybinių popierių vertės. Bendra siūlytų supirkti akcijų vertė buvo 2,771 mln. Eur (9,569 mln. Lt). Nuo 2014 m. liepos 31 d. AB „Klaipėdos baldai“ akcijomis vertybinių popierių biržoje AB „NASDAQ OMX Vilnius“ nebeprekiuojama ir nuo 2014 m. rugpjūčio 19 d. ji nebelaikoma emitentu. Asmenų grupė, veikianti pagal sutartį ir 2014 m. gegužės 9 d. turėjusi 82,15 proc. balsų AB „Agrowill Group“ visuotiniame akcininkų susirinkime, pateikė privalomą oficialų siūlymą, skirtą AB „Agrowill Group“ likusioms paprastosioms vadinėms akcijoms supirkti mokant už vieną akciją 0,29 Eur (1 Lt). Bendra siūlytų supirkti akcijų vertė (oficialaus siūlymo kaina) sudarė 9,702 mln. Eur (33,456 mln. Lt). Per šį oficialų siūlymą supirkta 25,8 proc. siūlytų supirkti akcijų. UAB „EPSO-G“ ir UAB „Lietuvos energija“, peržengusios trečdalis balsų ribą atitinkamai AB „Amber Grid“ ir AB „Lietuvos dujos“ visuotiniuose akcininkų susirinkimuose, pateikė privalomus oficialius siūlymus, skirtus minėtų emitentų likusioms paprastosioms vadinėms akcijoms supirkti už vieną AB „Amber Grid“ akciją mokant 0,762 Eur (2,63 Lt), už AB „Lietuvos dujos“ 0,653 Eur (2,255 Lt). Per šiuos privalomus oficialių siūlymų įgyvendinimo laikotarpius supirkta 92,11 proc. AB „Amber Grid“ ir 92,26 proc. AB „Lietuvos dujos“ visų siūlytų supirkti akcijų. Supirktų vertybinių popierių vertė (emisijos kaina) AB „Amber Grid“ sudarė 54,321 mln. Eur (187,485 mln. Lt), o AB „Lietuvos dujos“ 75,981 mln. Eur (262,386 mln. Lt).

2014 m. įvykdytas vienas privalomas akcijų pirkimas – apie smulkiesiems AB „Limarko laivininkystės kompanija“ akcininkams priklausantių akcijų supirkimą paskelbė šio emitento akcininkė UAB „Limarko“. Nuo 2014 m. rugsėjo 8 d. šios bendrovės akcijos išbrauktos iš prekybos AB „NASDAQ OMX Vilnius“ ir ji nuo 2014 m. rugsėjo 11 d. nebelaikoma emitentu.

V. INFORMACIJOS APIE EMITENTŲ VADOVŲ IR KITŲ DARBUOTOJŲ GRUPIŲ DARBO UŽMOKESTĮ ATSKLEIDIMAS

Vienas iš metinio pranešimo reikalavimų emitentams yra atskleisti informaciją apie vidutinį mėnesinį atitinkamos darbuotojų grupės (vadovų, specialistų, darbininkų) darbo užmokestį neatskaičius mokesčių. Siekiant nustatyti šios informacijos kitimo tendencijas ir bendrus dydžius, susisteminta ir išanalizuota informacija pagal ūkio šakas ir darbuotojų grupes.

2014 m., palyginti su 2013 m., finansinių paslaugų, baldų gamybos, asmens priežiūros ir buitinių prekių, statybos ir medžiagų, žemės ūkio produktų ir komunalinių paslaugų sektoriuose vadovų atlyginimai krito, kituose sektoriuose kilo. Daugiausia vadovų darbo užmokestis kilo naftos ir dujų sektoriuje, kuriam priklauso viena bendrovė AB „Amber Grid“ – 119,36 proc. Didžiausi vadovų atlyginimai 2014 m. buvo telekomunikacijų bei naftos ir dujų sektoriuose; čia jie vidutiniškai uždirbo atitinkamai apie 6,4 tūkst. Eur (22 tūkst. Lt) ir 5,6 tūkst. Eur (19,3 tūkst. Lt) per mėnesį, o 2013 m. didžiausi vadovų atlyginimai buvo finansinių paslaugų ir baldų gamybos sektoriuose – atitinkamai apie 6,5 tūkst. Eur (22,5 tūkst. Lt) ir 6 tūkst. Eur (20,6 tūkst. Lt) Eur per mėnesį.

Vadovaujančio personalo atlyginimai 2014 m. daugiausia mažėjo finansinių paslaugų sektoriuje – 20,45 proc., o mažiausi vadovų atlyginimai 2014 m., kaip ir 2013 m., buvo žemės ūkio produktų sektoriaus bendrovėse – atitinkamai 2014 m. – apie 1,9 tūkst. Eur (6,5 tūkst. Lt), o 2013 m. – 1,95 tūkst. Eur (6,7 tūkst. Lt).

2 lentelė. Vidutinis atlyginimo dydis pagal teikiamų paslaugų sektorius¹ (Eur)

Teikiamų paslaugų sektoriai	Bendrovių skaičius	2014 m. atlyginimai			2013 m. atlyginimai			Pokytis		
		vadovų	specialistų	darbininkų	vadovų	specialistų	darbininkų	vadovų	specialistų	darbininkų
Finansinės paslaugos	1	5 186	1 782		6 519	1 814		-20,45	-1,79	
Paslaugos vartotojams	3	3 575	1 314	703,5	3 097	1 288	674	15,43	2,04	4,34
Plataus vartojimo prekės	14									
Alkoholio gamyba	4	3 171	836	535	2 908	805	518	9,07	3,83	3,37
Pieno perdirbimo gamyba	4	2 110	853	623	2 006	813,5	601	5,21	4,85	3,72
Žemės ūkio produktai	2	1 874	1 044	442	1 951	1 013	593	-3,96	3,04	-25,41
Baldų gamyba	1	4 952,5	1 445	829,5	5 957	1 415	814	-16,86	2,13	1,92
Asmeninės priežiūros ir buitinės prekės	3	2 835	770	448	3 409	767,5	440	-16,85	0,36	1,78
Pramoniniai gaminiai	5									
Laivininkystė	1	2 707	586,5	1 080	2 238	568,5	1 102	20,99	3,16	-1,97
Statyba ir medžiagos ²	2	1 990	995	795	2 200	1 011	643	-9,54	-1,66	23,75
Pramoninės prekės ir paslaugos ³	2	3 512	1 255	1 041	3 069	1 170	1 022	14,45	7,25	1,9
Pagrindinės medžiagos	1	2 370	1 038	736,5	2 052	995	673	15,47	4,31	9,42
Telekomunikacijos	1	6 374	1 796	836	3 879	1 086	635	64,34	65,33	31,59
Nafta ir dujos	1	5 588	1 414	898	2 547	1 166	917	119,36	21,29	2,08
Komunalinės paslaugos ⁴	5	3 455	1 228	751	3 539	1 065	713	-2,37	15,34	5,35

Šaltinis: 2013 ir 2014 m. bendrovių metiniai duomenys.

¹ AB „INTER RAO Lietuva“ duomenys apie vidutinį atlyginimo dydį neįtraukti, nes bendrovė šią informaciją atskleidė ne taip, kaip tai nustatyta Lietuvos Respublikos teisės aktuose. 2014 m. įsteigtose bendrovėse AB „INVL Technology“, AB „INVL Baltic Farmland“ ir AB „INVL Baltic Real Estate“ yra po vieną darbuotoją ir jos metinėse ataskaitose darbo užmokesčio pagal visas darbuotojų kategorijas neatskleidė, todėl šių bendrovių duomenys apie vidutinius atlyginimų dydžius neįtraukti.

² AB „Dvarčionių keramika“ neatskleidė duomenų apie 2014 ir 2013 m. apskaičiuotus atlyginimus, todėl statybos ir medžiagų sektoriaus 2014 ir 2013 m. darbuotojų atlyginimai pateikti tik vienos bendrovės.

³ AB „City Service“ atskirai nepateikė specialistų ir darbininkų vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio, tik bendrai nurodė specialistų ir techninio personalo darbo užmokestį (jis lentelėje pateiktas kaip specialistų darbo užmokestis), todėl pramoninių prekių ir paslaugų sektoriaus bendrovių darbininkų darbo užmokestis pateiktas tik vienos bendrovės.

⁴ „Lietuvos energijos gamyba“, AB, atskirai nepateikė 2014 m. specialistų ir darbininkų vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio, tik bendrai nurodė ekspertų, specialistų ir darbininkų darbo užmokestį (jis lentelėje pateiktas kaip specialistų darbo užmokestis), todėl komunalinių paslaugų sektoriaus bendrovių darbininkų darbo užmokestis pateiktas keturių bendrovių.

2014 m., palyginti su 2013 m., daugumos veiklos sričių specialistų atlyginimai kilo, tačiau finansinių paslaugų bei statybos ir medžiagų sektoriuose specialistų atlyginimai nors ir nedaug, tačiau mažėjo – atitinkamai 1,79 ir 1,66 proc. Daugiausia specialistų atlyginimai 2014 m. padidėjo telekomunikacijų (priklauso tik TEO LT, AB) ir komunalinių paslaugų sektoriuose – atitinkamai 65,33 ir 15,34 proc. Mažiausiai specialistų atlyginimai kilo asmens priežiūros ir buitinių prekių sektoriuje – 0,36 proc. 2014 m. didžiausi specialistų atlyginimai buvo telekomunikacijų ir finansinių paslaugų sektoriuose, jų vidutinis mėnesinis atlyginimas sudarė atitinkamai 1,8 tūkst. Eur (6,2 tūkst. Lt) ir 1,78 tūkst. Eur (6,15 tūkst. Lt) Eur per mėnesį. 2014 m. ryškėjo tokia pati kaip 2013 m. tendencija, t. y. mažiausi specialistų atlyginimai buvo laivininkystės sektoriuje – vidutiniškai 2014 m. uždirbo 586,5 Eur (2025 Lt), o 2013 m. – 568,5 Eur (1963 Lt) per mėnesį.

2014 m., palyginti su 2013 m., daugumoje veiklos sričių, išskyrus žemės ūkio produktų, laivininkystės bei naftos ir dujų sektorius, darbininkų atlyginimai kilo. Daugiausia darbo užmokestis padidėjo darbininkų, dirbančių telekomunikacijos bei statybos ir medžiagų sektoriuose, atitinkamai 31,59 ir 23,75 proc. 2014 m. darbininkai daugiausia uždirbo laivininkystės bei pramoninių prekių ir paslaugų sektoriuose – vidutiniškai atitinkamai 1,08 tūkst. Eur (3,7 tūkst. Lt) ir 1,04 tūkst. Eur (3,6 tūkst. Lt) per mėnesį, o mažiausias darbininkų darbo užmokestis buvo žemės ūkio produktų bei asmeninės priežiūros ir buitinių prekių sektoriuose.

VI. BENDROVIŲ VALDYMO KODEKSO NUOSTATŲ LAIKYMASIS

Kartu su 2014 m. informacija bendrovės turėjo viešai paskelbti pranešimą apie tai, kaip jos laikosi Valdymo kodekso nuostatų¹⁰. Šis pranešimas yra sudedamoji bendrovės metinio pranešimo dalis. Pranešime bendrovės turi atskleisti, kurių nuostatų jos laikosi ir kurių nesilaiko, paaiškinti priežastis. Valdymo kodekse išdėstyti bendrovių valdymo principai, standartai ir jų įgyvendinimo būdai yra rekomendacinio pobūdžio. Valdymo kodekse pabrėžiama, kad kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką bendrovės veiklai itin svarbiose srityse, tokiose kaip bendrovės direktorių skyrimas, atlyginimo bendrovės direktoriui nustatymas ir bendrovės audito kontrolė bei įvertinimas. Tai padėtų išvengti interesų konfliktų. Dėl to valdymo kodekse rekomenduojama bendrovėje įsteigti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus.

2014 m. visose bendrovėse buvo sudaryta valdyba, o priežiūros organas – stebėtojų taryba – veikė 16 bendrovių.

Atlyginimų komitetai sudaryti 4 akcinėse bendrovėse (TEO LT, „Vilkyškių pieninė“, „Agrowill Group“ ir „Avia Solutions Group“), o 3 akcinės bendrovės formuoja skyrimo komitetus („Vilkyškių pieninė“, „Agrowill Group“ ir „Avia Solutions Group“), pastarųjų 3 bendrovių atlyginimų ir skyrimo komitetai sujungti į vieną komitetą. Dar 3 bendrovių (AB „Lietuvos dujos“, AB LESTO ir „Lietuvos energijos gamyba“, AB) patronuojančioje įmonėje „Lietuvos energija“, UAB, yra įsteigtas skyrimo ir atlygio komitetas, kuris vykdo bendrovių skyrimo ir atlyginimų komitetų funkcijas. Audito komitetai¹¹ 2014 m. veikė visose bendrovėse, išskyrus AB „Dvarčionių keramika“.

¹⁰ Nagrinėjama, kaip bendrovės, kurių vertybiniai popieriai įtraukti į AB „NASDAQ OMX Vilnius“ biržos prekybos sąrašus, laikosi šios biržos biržinių bendrovių valdymo kodekso (toliau – Valdymo kodeksas) ir kaip akcinės bendrovės „Avia Solutions Group“, „AviaAM Leasing“ ir „INTER RAO Lietuva“, kurių vertybiniai popieriai įtraukti į Varšuvos akcijų biržą, laikosi Varšuvos akcijų biržos valdymo kodekso (toliau – Valdymo kodeksas) nuostatų.

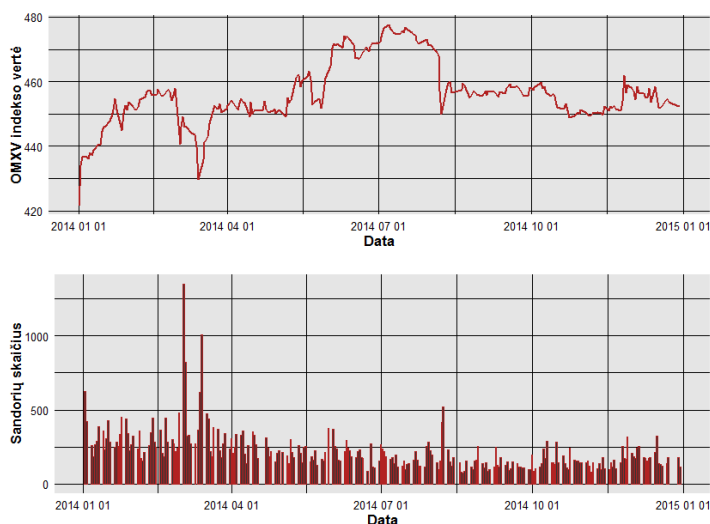
¹¹ Sudarytas audito komitetas arba jų funkcijas vykdo patronuojančiosios bendrovės audito komitetas ar emitento stebėtojų taryba.

VII. AKCIJŲ RINKOS „OMX VILNIUS“ APŽVALGA

OMXV indeksas

Per metus OMXV indekso vertė nuo 421,6 punkto pakilo iki 452,42 punkto, metinis pokytis siekė 7,31 proc. (OMXT ir OMXR metų pokytis buvo neigiamas: –7,66 ir –11,32 %).

8 pav. OMXV indekso kitimas ir dienis sandorių skaičius

Metų pradžioje sandoriai buvo sudaromi gana aktyviai, o OMXV indeksas sparčiai kilo į viršų. Tokia tendencija išsilaiškė iki kovo pradžios, kai biržos indeksas buvo neigiamai paveiktas nuviliančių ketvirtinių bendrovių rezultatų bei vis gilėjančio konflikto tarp Rusijos ir Ukrainos. Neigiama kryptimi tuo laikotarpiu kito indeksai OMX Tallinn ir OMX Riga, išaugusi politinė įtampa taip pat atsispindėjo ir kitose Europos biržose.

Investuotojams apsiratus su esama geopolitine padėtimi, akcijų kainų ir OMXV indekso vertė pradėjo pamažu kilti, tačiau vidutinis sandorių skaičius per dieną buvo mažesnis nei pirmąjį metų ketvirtį. Indekso vertės augimas tęsėsi iki liepos mėn., tada OMXV pasiekė aukščiausią vertę (apie 12,6 % prieaugis, palyginti su metų pradžia).

Antrojoje metų pusėje indeksas laipsniškai mažėjo, o rugpjūčio pirmoje pusėje buvo fiksuojamas vienas stambesnių OMX Vilnius indekso kritimų. Labiausiai tikėtina indekso kritimo priežastis – Rusijos draudimas įvežti maisto produktus iš šalių, kurios įvedė sankcijas Rusijai. Embargas maisto produktams akcijų kainų kryptį lėmė ne tik Baltijos akcijų rinkoje, tačiau ir kitų Europos šalių biržose.

OMXV indekso kitimas stabilizavosi rugpjūčio pabaigoje, tačiau ilgą laiką neįgavo aiškios krypties ir vis buvo veikiamas naujienų iš Rusijos bei nuotaikų iš kitų šalių finansų rinkų, o sandorių skaičius per dieną rinkoje dar sumažėjo – nesiekdavo nė 150 sandorių per dieną. OMXV metus baigė 7,31 proc. vertės prieaugiu, nepaisant to, kad nuo liepos mėn. indekso vertė sumažėjo (–4,14 %).

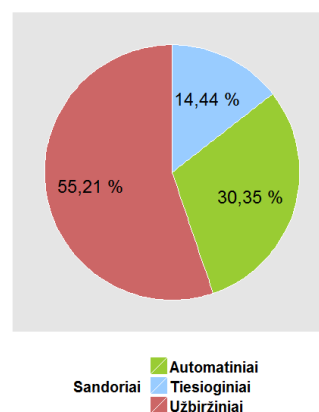
Statistika

2014 m. bendra sandorių akcijomis apyvarta¹² buvo 176,54 mln. Eur, 55,2 proc. šios apyvartos dalies buvo sudaryta už biržos ribų, o 44,79 proc. sudaryta biržoje kaip automatinio įvykdymo ar tiesioginiai sandoriai tarp investuotojų (žr. 9 pav.).

OMXV bendra sandorių apyvarta siekė 79,07 mln. Eur, o didžiausia šios apyvartos dalį sudarė sandoriai kliento pavedimu¹³ (75,78 mln. Eur). Taip pat tarpininkai savo sąskaita sudarė sandorių už 2,2 mln. Eur, o atlikdami rinkos formuotojo paslaugas – už 4,8 mln. Eur.

Palyginti su 2013 m., bendra biržos apyvarta sumažėjo 14,28 proc. Taip pat sumažėjo biržoje sudarytų sandorių skaičius bei unikalų investuotojų skaičius¹⁴:

9 pav. Apyvartos dalis pagal sandorius

¹² Statistika pateikta remiantis Lietuvos banko pateiktais dieniniais prekybos akcijomis duomenimis, užbiržinių sandorių duomenimis.

¹³ Prekyba kliento pavedimu – pirkimo sandoriai, kurie sudaryti kliento sąskaita.

¹⁴ Šiai investuotojų grupei pateikta bendra sudarytų pirkimo ir pardavimo sandorių vertė.

iš viso tarpininkai biržoje sudarė 57,4 tūkst. (iš jų 57,1 tūkst. automatinio įvykdymo) sandorių, o tai 15,85 proc. mažiau nei 2013 m. Unikalių investuotojų skaičius 2014 m. siekė 11,5 tūkst. (11,7 % mažiau nei 2013 m.). Tendencijos pavaizduotos 3 priedo 4 pav.

Už biržos ribų sudaryti 1499 sandoriai¹⁵, apyvarta siekė 97,47 mln. Eur, didžiąją dalį užbiržinių sandorių sudarė juridiniai asmenys ir instituciniai investuotojai (už 94,27 mln. Eur), o vidutinė vieno sandorio vertė siekė 65,04 tūkst. Eur. 2013 m. už biržos ribų buvo sudarytų sandorių apyvarta buvo 11 proc. didesnė.

Vidutinis OMXV biržinių bendrovių laisvų akcijų skaičius siekia 19,5 proc. Daugiausia laisvų akcijų turi bendrovės, kurios yra vienos paklausiausių tarp investuotojų – SAB1L, PTR1L bei GRG1L, jų laisvų akcijų skaičius sudaro daugiau nei 40 proc. ir gerokai viršija vidutinį OMXV vidurkį. Didesniu nei vidurkis laisvų akcijų skaičiumi išsiskiria ir pieno sektoriaus bendrovės – ZMP1L, PZV1L ir VLP1L (daugiau nei 30 %), jos taip pat sulaukia nemažai investuotojų dėmesio.

Valstybės valdomos įmonės turi mažą laisvų akcijų skaičių – AMG1L, LDJ1L, LGD1L ir LNR1L nesiekia nė 5 proc. Didžiausią laisvų akcijų skaičių iš valstybės valdomų bendrovių turi LJL1L – 37,81proc., kiek didesnę KNF1L – 17,44 proc., tačiau pastarasis rodiklis jau yra mažesnis už vidurkį. Statistika pateikiama 3 priedo 1 pav.

VIII. INVESTUOTOJŲ IR JŲ PASIRINKIMO ANALIZĖ

Populiariausios akcijos tarp investuotojų

Tarp investuotojų 2014 m. populiariausios lietuviškos akcijos buvo SAB1L ir TEO1L. SAB1L akcijomis 2014 m. buvo sudaryta daugiausia automatinio įvykdymo sandorių, o TEO1L pasižymėjo didžiausia metine apyvarta (žr. 9 pav.). Taip pat aktyviai buvo prekiaujama APG1L, PTR1L ir CTS1L akcijomis, dėl šių bendrovių akcijų buvo sudaryta daugiau nei po 3 000 sandorių per metus, tačiau apyvarta gerokai skyrėsi nuo pačių populiariausių bendrovių. Tos pačios bendrovės investuotojų dėmesio daugiausia buvo susilaukusios ir 2013 m., tačiau pozicijos šiek tiek pasikeitė: 2014 m. SAB1L buvo populiareesnė, APG1L ir CTS1L – šiek tiek mažiau populiarios nei 2013 m., o TEO1L ir PTR1L akcijomis investuotojai prekiaavo panašiai kaip ir 2013 m.

Į populiariausių dešimtuką taip pat pakliuvo LNA1L, LES1L, VLP1L, GRG1L, LDJ1L – šiomis akcijomis sudaryta daugiau nei po 2 000 sandorių.

2014 m. pakilo 20 iš 35 listinguojamų akcijų kainų, o nukrito 12 akcijų kainos, į rinką įžengė 3 nauji emitentai (INL1L, INC1L, INR1L).

Labiausiai 2014 m. brango AGP1L – 813,79 proc., tačiau šiomis akcijomis sudaryta tik 120 sandorių per metus. Atrinkus reikšmingiausius¹⁶ akcijų pakilimus, galima išskirti LNR1L – 97,79 proc. kainos kilimą. Taip pat akcijų vertė kilo ir kitų valstybės valdomų įmonių – LGD1L, LES1L, AMG1L. Pabrango ir kitų populiarių bendrovių akcijos – SAB1L, GRG1L ir VLP1L. Pastaroji įmonė ypač išsiskiria tarp savo sektoriaus bendrovių, didžioji dalis jų, skirtingai nei VLP1L, patyrė akcijų kainos kritimą. Išsamesnė statistika pateikiama 3 priedo 2 pav.

Didžiausią nuosmukį 2014 m. užfiksavo UTR1L (–37,46 %), tačiau šios bendrovės akcijos taip pat nepasizymi dideliu likvidumu. Prie reikšmingus akcijos nuosmukius patyrusių galima priskirti LJL1L (–45 %) bei tas bendroves, kurių veikla vienaip ar kitaip susijusi su Rusija – PTR1L, RSU1L, ZMP1L, PZV1L. Detalesnė statistika apie akcijų kainų matyti iš 3 priedo 3 pav.

Investuotojų struktūra

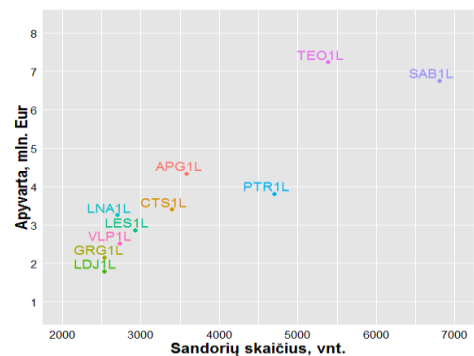
Šioje dalyje analizuojami sandoriai, įvykdyti kliento pavidimu (apyvarta 75,78 mln. Eur), jie skirstomi į automatinio įvykdymo ir tiesioginius sandorius.

Tiesioginiai sandoriai sudarė 32,75 proc., o automatinio įvykdymo sandoriai – 67,25 proc. visų rinkoje investuotojų sudarytos sandorių apyvartos.

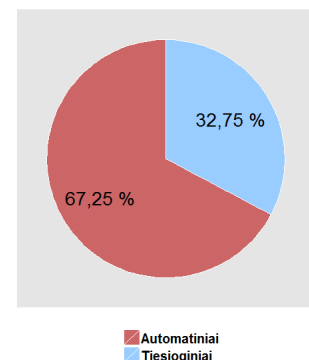
Tiesioginiai sandoriai paprastai atliekami tarp institucinių arba kitų stambesnių in investuotojų, jų labai mažai (2014 m. sudaryti 234 tokie sandoriai), o vidutinė tokio sandorio vertė didelė – 2014 m. siekė 108,9 tūkst. Eur.

Automatinio įvykdymo sandoriai suskaidyti į 3 tipus: sandoriai, kuriuos sudarė Lietuvos juridiniai asmenys, sandoriai, kuriuos sudarė fiziniai asmenys iš Lietuvos, ir

10 pav. Populiariausių akcijų apyvartos ir sandorių statistika

11 pav. Santykis tarp biržoje sudarytų sandorių pagal jų tipą

¹⁴ Kiekvienas tarpininkas savo klientui suteikia unikalų kliento kodą; unikalų investuotojų skaičius rodo, kiek skirtingų kliento kodų sudarė bent vieną sandorį.

¹⁵ Į statistiką įtraukti tik pirkimo–pardavimo sandoriai paprastomis vardinėmis akcijomis ir kurių atsiskaitymo forma yra pinigai.

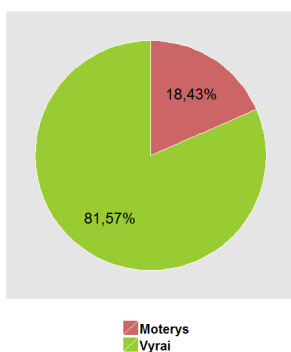
¹⁶ Reikšmingas akcijos pakilimas – sandorių skaičius didesnis nei 500 sandorių, o akcijos kilimas didesnis už indekso kilimą.

sandoriai, kuriuos sudarė užsienio šalių asmenys¹⁷. Didžiausią dalį sandorių sudarė fiziniai asmenys iš Lietuvos (apyvartos dalis – 65,73 %, žr. 12 pav.), o Lietuvos juridiniai asmenys sudarė 7,74, o investuotojai iš užsienio šalių – 26,54 proc. sandorių.

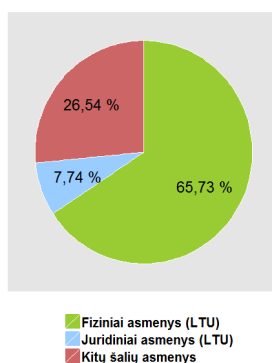
Atrinkus tik tuos sandorius, kuriuos sudarė Lietuvoje registruoti fiziniai asmenys, matyti, kad 2014 m. dauguma investuotojų buvo vyrai (žr. 13 pav.), jie sudarė 83,68 proc. fizinių asmenų automatinių sandorių, moterys sudarė apie 18,43 proc. sandorių.

Analizuojant Lietuvos investuotojų amžių, matyti, jog didžiausią fizinių asmenų automatinių sandorių apyvartos dalį sudaro asmenų, priklausančių 41–50 metų amžiaus grupei (32,67 %), sudaryti sandoriai, kiek mažesnė dalis apyvartos (21,95 %) priklauso asmenims, kurių amžius tarp 31 ir 40 metų. Taip pat aktyvūs investuotojai, kurių amžius 51–60 metų. Išsamesnė statistika pateikiama 14 pav.

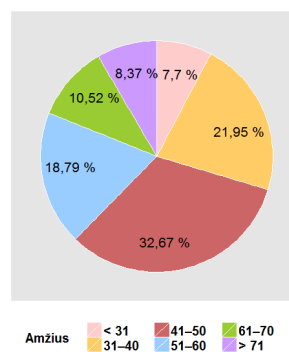
12 pav. Apyvartos dalis pagal investuotojo lytį

13 pav. Apyvartos dalis pagal investuotojo tipą

14 pav. Apyvartos dalis pagal amžiaus grupę

¹⁷ Duomenys apie užsienio asmenis neleidžia skaidyti asmenų į juridinius ir fizinius asmenis.

1 PRIEDAS

Bendrovių pasiskirstymas pagal sektorius*

	Sektoriai									
	finansinės paslaugos	komunalinės paslaugos	paslaugos vartotojams	plataus vartojimo prekės	pramoniniai gaminiai	pagrindinės medžiagos	telekomunikacijos	energetika	technologijos	nafta ir dujos
Bendrovės	AB „Invalda INVL“	AB „Kauno energija“	AB „Avia Solutions Group“	AB „Vilkyškių pieninė“	AB „Klaipėdos nafta“	AB „Grigiškės“	TEO LT, AB	AB „INTER RAO Lietuva“	AB „INVL Technology“	AB „Amber Grid“
	AB „INVL Baltic Farmland“	AB LESTO	AB „Apranga“	AB „Žemaitijos pienas“	AB „City Service“					
	AB „INVL Baltic Real Estate“	„Lietuvos energijos gamyba“, AB	„AviaAM Leasing“, AB	AB „Rokiškio sūris“	AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“					
		AB „Lietuvos dujos“		AB „Pieno žvaigždės“	AB „Panevėžio statybos trestas“					
		LITGRID, AB		AB „Anykščių vynas“	AB „Dvarčionių keramika“					
				AB „Vilniaus degtinė“						
				AB „Gubernija“						
				AB „Agrowill Group“						
				Įmonių grupė „Alita“, AB						
				AB „Linus Agro Group“						
				AB „Utenos trikotažas“						
				AB „Vilniaus baldai“						
				AB „Linus“						
				AB „Snaigė“						

* Bendrovės suskirstytos į sektorius pagal AB „NASDAQ OMX Vilnius“ biržos interneto svetainėje skelbiamus sektorius, sugrupuotus pagal ICB klasifikaciją, išskyrus akcines bendroves „Avia Solutions Group“, „AviaAM Leasing“ ir „INTER RAO Lietuva“, kurių vertybiniai popieriai įtraukti į Varšuvos akcijų biržą.

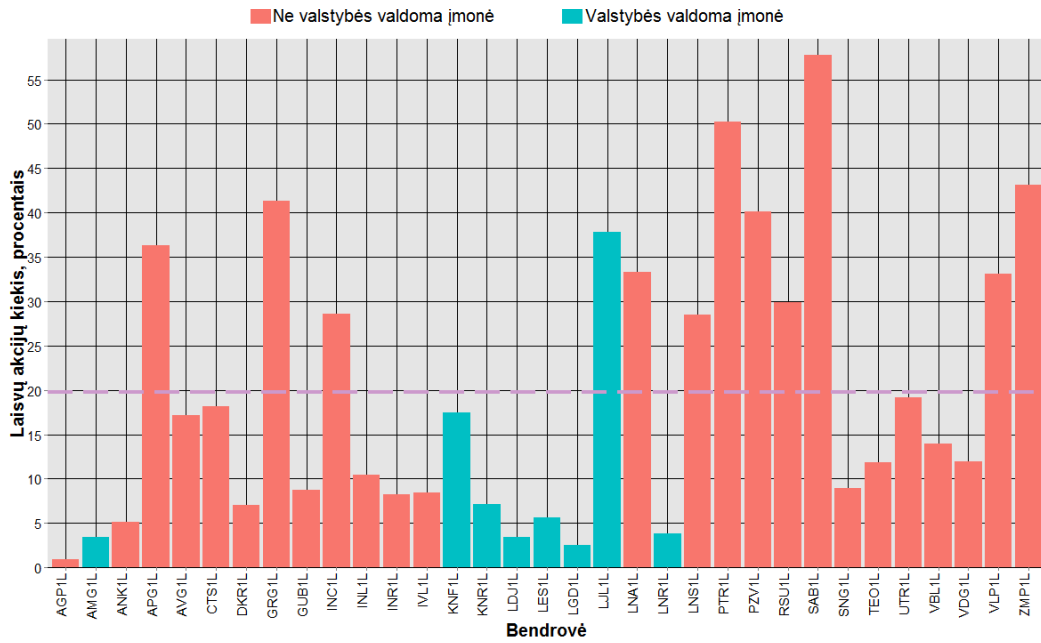
2 PRIEDAS

Apibendrintos auditorių išvados

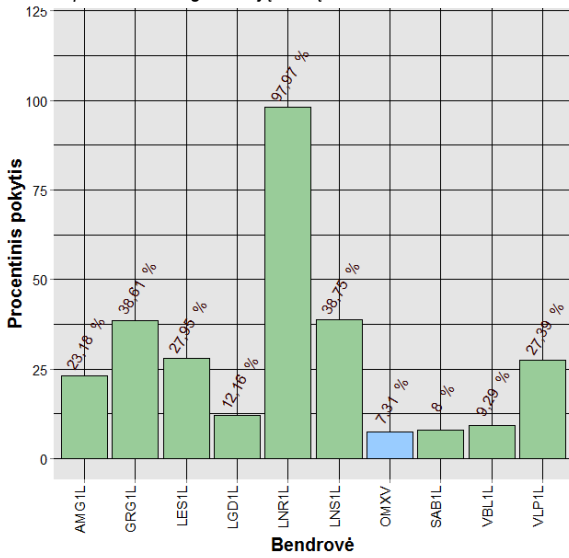
	Sąlyginės išvados							Dalyko pabrėžimas					
	AB „Lietuvos dujos“	AB „Snaigė“	AB „Linas“	AB „Amber Grid“	AB „Dvarčionių keramika“	AB LESTO	LITGRID, AB	AB „Agrowill Group“	Imonių grupė „Alita“, AB	AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“	AB „Kauno energija“	AB „Gubernija“	AB „Panevėžio statybos trestas“
Veiklos tęstinumo rizika					x								
2 TAS (dėl nedalyvavimo atsargų inventurizacijoje)			x		x								
16 TAS (dėl netinkamo nusidėvėjimo ir (ar) amortizacijos skaičiavimo)	x												
36 TAS (dėl atsiperkamosios vertės ir galimo vertės sumažėjimo)	x			x	x								
16 ir 36 TAS (dėl ilgalaikio materialiojo turto, kuris į apskaitą įtrauktas tikraja ir (ar) perkainota verte, galimo vertės sumažėjimo)						x	x						
39 TAS (dėl finansinio turto vertės sumažėjimo)		x	x										
Tik dalyko pabrėžimas													
Dėl veiklos tęstinumo		x							x	x	x	x	
Dėl Akcinių bendrovių įstatymo nuostatų nesilaikymo												x	
Dėl neapibrėžtumų, susijusių su vadovybės vertinimais / susijusių su vadovybės naudotomis reikšmingomis prielaidomis, nustatant ilgalaikio materialiojo turto vertę / susijusių su verslo aplinka Rusijoje / dėl turto vertinimo ataskaitoje nustatytos turto vertės teisingumo							x	x					x
Dėl palyginamųjų duomenų pertvarkymo	x							x					

3 PRIEDAS

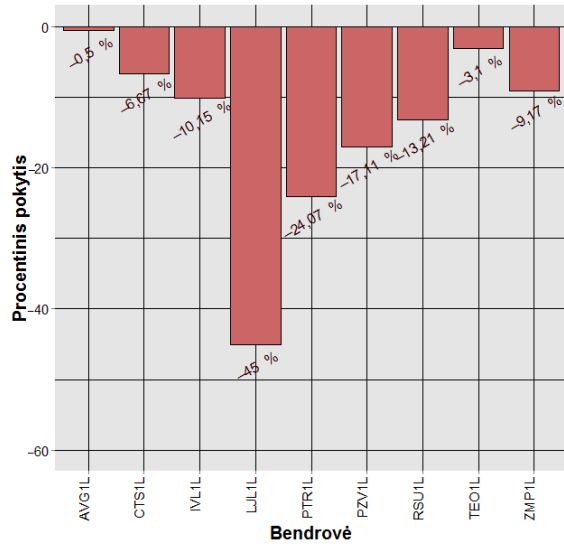
1 pav. Laisvų akcijų skaičius 2014 m. gruodžio 31 d.

2 pav. Reikšmingas akcijų kainų kilimas

3 pav. Reikšmingas akcijų kainų kritimas

4 pav. Kliento pavedimu įvykdytų sandorių apyvartos, sandorių ir unikalų investuotojų skaičius

